

Komplexná ponuka softvéru pre zvýšenie efektívnosti chovu hospodárskych zvierat

Chov hospodárskych zvierat a produkcia živočíšnych komodít je neustále pevnou súčasťou poľnohospodárskej výroby. Farmári a podnikatelia v oblasti živočíšnych komodít musia neustále čeliť zvyšujúcej sa konkurencii, efektívne využívať zdroje, zdokonaľovať riadiace mechanizmy, skvalitňovať pracovnú silu. Jedným z prostriedkov udržania konkurencieschopnosti je zvyšovanie genetického zisku stáda efektívnym využívaním aktuálnych informácií z úzko špecializovaného sofistikovaného softvéru.

Ing. Milan Kumičik

RNDr. Jozef Gera

Ing. Ida Kobrtková

Ing. Anna Machynová

Plemenárske služby Slovenskej republiky, š.p.

Plemenárske služby Slovenskej republiky, š.p. (PSSR) ako bývalý Štátny plemenársky ústav Slovenskej republiky je organizácia, ktorá je okrem iných svojich činností spracovateľom výsledkov kontroly úžitkovosti hospodárskych zvierat, držiteľom databázy kontroly úžitkovosti hospodárskych zvierat (KUHZ) a centrálnej evidencie hospodárskych zvierat (CEHZ). Z týchto databáz poskytuje výstupy chovateľskej verejnosti ako aj vedeckým a vzdelávacím inštitúciám.

PSSR sú chovateľskej verejnosti známe aj ponukou farmárskeho softvéru pre riadenie chovu hospodárskych zvierat. Jedná sa o známe produkty PLEMSERVIS pre riadenie chovu hovädzieho dobytku (Hd), ošípaných (Oš), oviec (Ov) a kôz (Ko).

Pre potreby vedenia centrálneho registra hospodárskych zvierat na farmách sú to produkty INREG, PIGREG.

Takisto bitúnikom a asanačným podnikom sú známe produkty BITREG, KAFREG.

Tieto produkty pracujú pod platformou DOS a tomu zodpovedajúcim technickým vybavením počítača.

Súčasný markantný rozvoj výpočtovej techniky (výkonné technické vybavenie, platforma Windows) umožňuje efektívnejšie pretvoriť do reálnych podôb štatisticko-matematické modelovanie a genetické analýzy a to s použitím najnovších poznatkov relevantných vedných odborov. Zavedenie internetu umožňuje okamžité prístupenie informácie.

Kvalitne aktualizovaná databáza hospodárskych zvierat a sofistikovaný informačný systém sa stávajú samozrejmosťou „výbavy“ farmára.

V kontexte s týmito skutočnosťami PSSR vytvorili v súlade s platnou aktuálnou legislatívou upgrade svojich zmienovaných produktov pracujúcich pod platformou Windows a využívajúcich internet ako eventuálny komunikačný kanál s centrálnymi databázami KUHZ a CEHZ vo výpočtovom stredisku PSSR v Žiline.

Problematiku kontroly úžitkovosti hospodárskych zvierat riešia produkty *wPlemservis-Hd*, *wPlemservis-Oš*.

Vedenie centrálneho registra hospodárskych zvierat je predmetom produktov *WinREG-Hd*, *WinREG-Oš*, *WinREG-Ov*, *WinREG-Ko*.

Kolekcia produktov pre vedenie centrálneho registra bola prezentovaná na celoštátnej výstave Agrokomplex 2006 a získala ocenenie Zlatý kosák.

Spoločnou črtou ***produktov pre vedenie centrálneho registra hospodárskych zvierat*** je viesť evidenciu pohybov zvierat na farme, vytvárať pravidelné hlásenia o týchto pohyboch

a zasielať ich do databázy CEHZ. Hlásenia je možné zasielať v tlačovej forme, alebo internetom, tzv. modulom – prístup farmára.

Všetky zmienené produkty poskytujú farmárovi širokú škálu operatívnych a legislatívne predpísaných prehľadov. Pri nábehu aplikácie sa užívateľovi nainštalujú spolu so softvérom všetky dáta (pohyby zvierat) z databázy CEHZ a užívateľ má zabezpečenú kontinuitu s databázou CEHZ. Takisto je zabezpečený prípadný kontinuálny prechod údajov z predchádzajúcich DOS aplikácií.

Farmár je o stave údajov v databáze CEHZ informovaný prostredníctvom spätných oznamov, prípadne Hot-line komunikáciou.

Charakteristickou črtou **produktov riešiacich problematiku kontroly úžitkovosti hospodárskych zvierat** je neustála previazanosť lokálnej databázy užívateľského počítača s centrálnou databázou KUHZ.

V prípade produktu pre **hovädzí dobytok** je užívateľovi prostredníctvom internetu mesačne poskytovaná aktuálna databáza údajov jeho farmy spolu s aktuálnym genetickým hodnotením a hodnotami kontroly úžitkovosti.

Softvér poskytuje širokú škálu operatívnych prehľadov a hodnotiacich analýz vo forme tabuliek a grafov.

Takisto v prípade produktu pre **ošípané** je užívateľovi internetom mesačne poskytovaná aktuálna databáza s údajmi jeho farmy s aktuálnym genetickým (M-BLUP AM) hodnotením a aktuálnym stavom anamnéz.

Užívateľ si môže denne aktualizovať databázu na svojom počítači, vytvárať rôzne hodnotiace a operatívne prehľady, katalógy na nákupné trhy, bonitačné katalógy.

Softvér je prepojitelný s prístrojom PIGLOG a spracuje nameranú dávku údajov vlastnej úžitkovosti.

Softvér vytvorí dáta podľa legislatívy kontroly úžitkovosti a užívateľ ich zašle internetom na spracovanie do centrálnej databázy KUHZ.

Aj z kontroly úžitkovosti oviec a kôz sú výsledky publikované na internete. Užívateľ môže prezrieť výsledky z kontroly úžitkovosti mlieka, reprodukcie, dedičností, rôzne analýzy a operatívne prehľady.

PSSR rozširujú svoje produkty prostredníctvom siete svojich pracovníkov na tzv. regionálnych strediskách.

Všetky produkty podliehajú neustálym zmenám z hľadiska aktuálnej legislatívy, aktuálnosti číselníkov, stavu a úrovni výpočtovej techniky.

Užívateľom produktov sú poskytované služby cez Hot-line komunikáciu a školenia na školiacom stredisku PSSR v Nitre.

Po viac ako 25 ročnej histórii služieb výpočtového strediska v plemenárstve na rôznych platformách výpočtovej techniky (od diernych štítkov, sálových počítačov až po súčasné výkonné počítače a elektronickú komunikáciu) pristupujeme k rozsiahlemu projektu tvorby centrálnej databázy a aplikácie najnovšími NET - technológiami, ktoré umožnia operatívny prístup k informáciám, ich analýzam s prehľadnými prezentáciami výsledkov.